

Listă adnotată a publicațiilor

Cărți (monografii)

- [1] Mihail-Radu Solcan. *Arta răului cel mai mic*. București: ALL, 1998. [Cartea este o introducere în filosofia politică. Ea acoperă următoarele teme: cooperarea umană, regulile, libertatea, dreptatea, egalitatea și deschiderea, puterea, proprietatea, drepturile individuale, democrația și piața. La fiecare temă există o introducere în dezbateră contemporană, urmată de o reconstrucție și evaluare a soluțiilor. Intenția a fost nu aceea de a pune cap la cap teme și idei, ci de a găsi un argument pe care să-l susținem de-a lungul întregului text. În acest sens, obiectivul principal al cărții este de a vedea cum sunt posibile reguli nearbitrare într-o lume de cazuri individuale.].
- [2] Mihail-Radu Solcan. *Introducere în filosofia minții din perspectiva științei cognitive*. București: Editura Universității din București, 2000. [Lucrarea propune o introducere în filosofia minții din punctul de vedere a ceea ce am putea numi „cotitura computațională” în filosofie. Ca și în cazul „cotiturii lingvistice”, noutatea o constituie uneltele puse la dispoziția filosofiei. Primul capitol al cărții evaluează diverse modalități de abordare a filosofiei minții. Se susține că utilizarea programelor de calculator ar putea ilumina experimentele gândite folosite în filosofie. Capitolul al doilea trece în revistă tocmai acele momente ale filosofiei tradiționale a minții care sunt sub semnul utilizării experimentelor gândite. Capitolul al treilea cuprinde o introducere în sistemele computaționale, cu accent pe metodele care au fost preluate în știința cognitive. Nu sunt uitate nici accentele critice la adresa „cotiturii computaționale”. Capitolul al patrulea este dedicat exemplilor de analiză a unor aspecte ale abordării computaționale a minții. Capitolul al cincilea este centrat pe ideea că știința cognitive a condus la crearea de noi orizonturi ale legăturilor dintre filosofie și alte discipline (în special, a condus la depășirea divorțului dintre filosofie și psihologie). Capitolul al șaselea este

consacrat problemelor deschise. Conștiința este paradigma problemelor încă nedezlegate în știința cogniției. Capitolul al șaptelea cuprinde o bibliografie adnotată și grupată pe teme. Adnotările completează informațiile din textul lucrării.].

- [3] Mihail-Radu Solcan. *Freedom, Minds, and Institutions*. București: Editura Universității din București, 2003. [Cartea este construită în jurul ideii că planificarea centrală totală este logic imposibilă. Ea propune o viziune asupra unui individualism indirect, care, în loc să plece de la indivizi și drepturile lor, folosește imposibilitatea logică a planificării totale drept punctul de plecare pentru justificarea existenței planurilor fundamentale, planurile pe care și le fac indivizii. Cartea investighează problema conexiunii dintre indivizi și a dezvoltării de planuri complexe de acțiune. Ea argumentează în favoarea unei paralele conceptuale între rețelele de agenți și rețelele neurale. Rețelele de indivizi permit să se facă față problemei complexității care este generată inexorabil de încercarea de a-i coordona pe indivizi dintr-un centru. Libertatea este concepută ca un mod sofisticat, rațional de a face față problemelor legate de complexitate.].

- [4] Mihail-Radu Solcan. *Eseul filosofic*. București: Editura Universității din București, 2004. [Cartea este un îndrumar pentru lucrările de „laborator” la filosofie. Este vorba în special despre lucrările de seminar, dar ea poate fi folosită pentru elaborarea unor lucrări mai complexe.

Sunt tratate diferitele faze ale elaborării unei lucrări, de la proiectul de cercetare și documentarea inițială până la prelucrarea informației, testarea ideilor proprii și redactarea finală.

Accentul este pus în carte pe documentare și redactarea finală, care sunt mai lesne de pus sub semnul unor reguli precise.

O mare atenție este acordată acelor faze în care se poate folosi în mod intens calculatorul. Este indicat modul de a obține, în texte de factură academică, pe printerele de acasă sau din laboratorul facultății, rezultate apropiate de cele pe care le obține o editură care folosește personal specializat, echipamente și programe scumpe. Există însă un preț în spatele a orice. Aici prețul care trebuie plătit constă în efortul de a învăța câteva elemente de bază ale programării orientate către prelucrarea de texte].

Curs și suport de curs

- [1] Mihail-Radu Solcan. *Logica modernă aplicată în filosofie și științele sociale*. București: Academia de Studii Social-Politice, 1987. [Intenția mea a fost de a face din acest volum un manual *sui generis* de logică. Asemenea manualelor, volumul cuprinde material din multe alte cărți. Dar acesta este, ca să spun așa, un „manual despre manuale“; volume faimoase ale lui Quine, Kleene, Grzegorzcyk sunt prezentate ca atare, nu doar folosite implicit. Ideile și cărțile sunt plasate în context, inclusiv contextul cultural, dar și cel al folosirii tehnicilor logice în filosofie sau analiza logică a modelelor din științele sociale. Sunt introduse tehnici informale și formale. Cititorii sau cititorul sunt familiarizați cu ideile de bază ale logicii propozițiilor și ale logicii predicatelor.].
- [2] Mihail-Radu Solcan. *Instituții politice și economice*. București: Universitatea din București, 2003. Curs pe CD pentru învățământul la distanță.

Studii în reviste sau volume colective

- [1] Mihail-Radu Solcan. Producerea de inteligență artificială cu ajutorul calculatorului – o alchimie a secolului al xx-lea? *Revista de filosofie*, 29(4):368–373, 1982. [Articolul abordează unele probleme ale filosofiei inteligenței artificiale. Principalul său argument merge pe linia trasată de Dreyfus, cea a unei abordări sceptice a inteligenței artificiale. Am abandonat ulterior acest scepticism față de inteligența artificială.].
- [2] Mihail-Radu Solcan. The logical structure of political doctrines. *Revue Roumaine des Sciences Sociales*, 27(4):7–15, octombrie–decembrie 1983. [Articolul profită de avantajele limbajului esopic al logicii și investighează ceea ce este denumită „o doctrină politică universală“. Deși Popper nu este menționat explicit, problema principală este preluată din *Poverty of Historicism* (focalizarea pe bazele metafizice ale planificării și lipsa lor de plauzibilitate). Cu ajutorul unor rezultate cunoscute din logică (teorema de necomputabilitate a lui Turing) se demonstrează că o „doctrină universală“, care ar conține și instrucțiuni pentru propria ei schimbare, este imposibilă. Spus mai simplu, în limbajul obișnuit, articolul susține că planificarea cuprinzătoare este logic imposibilă. Oarecum spre surprinderea mea, ideea imposibilității logice nu este nici astăzi percepută ca esențială. Planificarea este mai degrabă considerată imposibilă din punct de vedere practic. Am încercat să dau o „față umană“ articolului în *Freedom, Minds, and Institutions*.].

- [3] Mihail-Radu Solcan. Rădăcinile culturale ale limbajului logicii moderne. *Revista de filosofie*, 33(2):147–153, 1986. [Articolul investighează legătura dintre sistemul scrierii ideografice și logica simbolică modernă.].
- [4] Mihail-Radu Solcan. Unexpected models. *Revue Roumaine des Sciences Sociales*, 30(3–4):71–73, 1986. [Acest articol concis este o încercare de a folosi aparatul analizei cost-beneficii pentru a dezvolta o semantică a logicilor non-standard.].
- [5] Mihail-Radu Solcan. John Locke și conceptul de proprietate. *Revista de filosofie*, (1):39–42, ianuarie–februarie 1992. [Opera lui John Locke este tratată ca o poartă de acces către modernitate. Este examinat un paradox al acestei căi către modernitate. Paradoxul apare atunci când abordăm opera lui Marx ca pe o încercare de a indica existența unei contradicții în construcția lui Locke. Eroarea lui Marx ar consta însă în confundarea unei contradicții a unei teorii despre capitalism cu o contradicție a capitalismului însuși, care ar conduce la autodistrugere. (N.B. Din păcate, în redacția revistei notele articolului au fost pur și simplu tăiate. Nu am primit nici o explicație pentru acest gest, dar rezultatul este evident senzația că articolul nu are caracter academic.)].
- [6] Mihail-Radu Solcan. Procese sociale și terapie cognitivă. *Sfera politicii*, (9):22–23, septembrie 1993. [Articolul examinează rolul cunoașterii în procesele sociale. Date din istoria modernă a României sunt folosite în încercarea de a corobora ipoteza că prăbușirea comunismului este rezultatul unei penurii de cunoaștere generate de către absența discuției libere.].
- [7] Mihail-Radu Solcan. După revoluție: înstructurarea opțiunilor publice. *Revista de cercetări sociale*, 1(4):22–29, decembrie 1994. [Prima parte este o explicație tip *public choice* a rezultatelor alegerilor din România în perioada 1990-1992. A doua parte încearcă să clarifice natura sprijinului de care beneficiază partidele post-comuniste și anticomuniste din România. Este formulată ipoteza că oamenii aduși în orașe prin procesul industrializării din timpul comunismului tind să sprijine partidele post-comuniste. Sunt examinate dovezile empirice în cazul elitei politice de după 1989. În cazul partidelor post-comuniste, circa 60 la sută dintre membrii elitei sunt născuți în mediul rural. În cazul partidelor anticomuniste, numai aproximativ 30 la sută sunt născuți în mediul rural. Chiar dacă am include aici și pe cei născuți în orașele mici, procentul tot ar fi în jur de 40 la sută.].
- [8] Mihail-Radu Solcan. Jocul libertății și jocul puterii. În Adrian-Paul Iliescu și Mihail-Radu Solcan, editori, *Limitele puterii*, pp. 175–180. Bu-

curești: ALL, 1994. [Idea subiacentă studiului este că puterea nelimitată de reguli ale libertății are o dinamică distructivă.].

- [9] Mihail-Radu Solcan. Cum l-am descoperit pe Michael Oakeshott. În *Michael Oakeshott: Raționalismul în politică*, pp. 131–136. București: ALL, 1995. [Însemnările mele privesc abordarea de către Oakeshott a naturii sistemului politic nazist. Se susține că momentul principal al argumentării lui Oakeshott este atunci când el pune în evidență faptul că scopul principal al naziștilor era să obțină și să extindă puterea. Puterea devine un scop în sine și procesul de creștere a puterii generează un sistem politic dinamic, care nu se oprește din expansiunea sa.].
- [10] Mihail-Radu Solcan. Fals cuvânt înainte la *Mizeria istoricismului*. În *Karl Popper: Mizeria istoricismului*, pp. VIII–XVI. București: ALL, 1996. [Popper respingea ideea de a i se prefața operele, dar contractul cu sponsorii acestei traduceri prevedea o introducere la ediția în limba română. Astfel se explică de ce am scris “un fals cuvânt înainte”. Am explicat argumentele filosofice ale lui Popper care conduc la respingerea prefețelor și nu numai a lor. Este vorba despre orice „loc” sau sursă dotată cu autoritate.].
- [11] Mihail-Radu Solcan. Isaiah Berlin și luarea în serios a ideilor. În *Isaiah Berlin: Patru eseuri despre libertate*, pp. 5–17. București: Humanitas, 1996. [Obiectivul principal al articolului este de a arăta de ce, pentru Berlin, ideile ca atare merită atenția noastră. Nu există un adevăr ideal sau absolut care să servească drept etalon pentru ideile noastre. Discrepanțele dintre idei au însă propria lor valoare. Confruntările de idei au un rol crucial. Problema relativismului, pe care o ridică o astfel de abordare, este lăsată deschisă în acest articol, dar este accentuat faptul că Berlin nu accepta relativismul.].
- [12] Mihail-Radu Solcan. Note despre epistemologia socială aplicată. *Polis*, 4(4):93–98, 1997. [Soluția hayekiană a problemei planificării este tratată aici ca o paradigmă a epistemologiei sociale aplicate. Articolul examinează ipoteza că prăbușirea comunismului ar fi fost provocată de o dependență de importul de cunoaștere. Comunismul era dependent de importul de idei noi, inclusiv de importul de idei privitoare la structurile economice și instituțiile politice. Când aceste idei au devenit corozive, sistemul s-a prăbușit. Articolul examinează dovezile empirice furnizate de existența unui sistem dublu de informare (unul pentru publicul larg și unul pentru elita comunistă). Sistemul de informare a elitei comuniste avea un caracter secret. El avea o funcție dublă: conferea acces la știrile reale și acces la idei noi, mai ales din Vest. Cât timp Vestul însuși este dominat de idei socialiste nu se întâmplă nimic.

Dar atunci când piața liberă devine populară, ideile legate de piață distrug sistemul, chiar și atunci când sunt parțial aplicate.].

- [13] Mihail-Radu Solcan. Capcane. *Sfera politicii*, (60):25–27, mai 1998. Articolul face parte dintr-un grupaj pe tema *exceptionalismului românesc*. [Este dezvoltată ideea capcanelor exceptionalismului. Sunt examinate presupuzițiile ideii de excepționalitate. Articolul pledează pentru individualism metodologic și conceperea societății ca o lume de cazuri. Din această perspectivă, discuția despre excepționalitate are sens ca o discuție despre cazuri fără precedent. Se sugerează că găsirea unei poziții de echilibru între căutarea precedentelor numai în alte părți și obsesia precedentelor exclusiv autohtone poate fi găsit numai într-un proces de integrare prin competiție.].
- [14] Mihail-Radu Solcan. David Friedman și apărarea inteligentă a libertății economice. *Polis*, 5(1):187–193, 1998. [Aceasta este o recenzie-eseu pe marginea cărții lui David Friedman *Hidden Order – the Economics of Everyday Life* (New York: Collins, 1996). Ea pune accentul pe abordările de tipul „depinde“ (de situația dată) și „soluția răului celui mai mic“ la David Friedman. Aceasta înseamnă că noi trebuie să luăm în serios argumentele și nu schemele sociale rigide, fie ele și „capitaliste“].
- [15] Mihail-Radu Solcan. Filosofia: între modestie și umilință - încercare de comentariu. În Valentin Mureșan, editor, *Între Wittgenstein și Heidegger*, pp. 91–100. București: Alternative, 1998. [Contribuția mea la volum este o încercare de a clarifica natura filosofiei prin relevarea rolului analizei presupuzițiilor.].
- [16] Mihail-Radu Solcan. Naționalismul și dinamica puterii. *Polis*, 5(4):98–111, 1998. [Articolul începe prin a pune în contrast „viziunea Mayflower“ cu „viziunea națională“ asupra fundamentelor constituționale ale statului. Conform celei dintâi statul este legitim pentru că are la bază un contract. Cea de a doua viziune pune accentul pe „neam“ și „glie“. Naționalismul are două dimensiuni: prima este reunirea neamului între aceleași granițe; a doua este stăruința de a păstra sau obține o coincidență între granițe și glie. În practică, a doua tendință duce la prezența pe teritoriu a unor minorități de alt neam. Soluția rezonabilă pare atunci „cârpirea“ constituției naționale cu elemente ale viziunii Mayflower. Se arată că rezultatul este însă un text constituțional inconsistent. Logic, dintr-un text inconsistent decurge orice. Argumentul principal este că astfel este creat spațiul pe care se poate instala o guvernare arbitrară. Exemplele din istoria recentă a Europei de Sud-Est coroborează această ipoteză.].

- [17] Mihail-Radu Solcan. Philosophical problems of the computer representation of knowledge. *Krisis*, pp. 109–116, iulie 1998. [Principalul scop al studiului este să arate că știința computerelor oferă filosofiei posibilitatea de a-și extinde panoplia uneltelor analitice. Noi tehnici pot fi dezvoltate pentru a ataca probleme filosofice legate de cunoaștere.]
- [18] Mihail-Radu Solcan. Raționalism și relativism în scrieri ale lui Mircea Flonta. În Adrian-Paul Iliescu, editor, *Cunoaștere și analiză*, pp. 74–87. București: ALL, 1998. [Eseul meu combină reconstrucția cu examinarea critică. Ideea principală este că opera lui Mircea Flonta poate fi caracterizată drept un „relativism raționalist“. Ea contrastează astfel cu un relativism iraționalist, dar și cu un raționalism, fie el și critic, dar bazat pe o abordare cumulativistă și lineară a cunoașterii și insensibil la aspectele istorice ale științei.]
- [19] Mihail-Radu Solcan. Democracy and reform. *Polis*, 6(2):83–93, 1999. [Articolul este consacrat concepției lui Hayek despre democrație. Este explorată ideea unor tipuri diferite de cunoaștere utilizate în societate: o cunoaștere funcțională și o cunoaștere bazată pe trăire. În disputa dintre cei care pun accentul pe rolul pieței și cei care insistă asupra primatului democrației intervin aprecieri diferite ale rolului cunoașterii. Pentru democrat contează cunoașterea bazată pe trăire: democrația conferă un sentiment de demnitate cetățenilor. Adepții pieței insistă asupra rolului cunoașterii funcționale.]
- [20] Mihail-Radu Solcan. John Locke și ideea de libertate. În Silviu Culea, editor, *John Locke: Al doilea tratat despre cărmuire*, pp. 297–314. București: Nemira, 1999. [Acesta este un eseu despre Locke scris din perspectiva cititoarei sau cititorului din România al celui de *Al doilea tratat despre cărmuire*. Este formulată ideea că înțelesul libertății este legat de soluționarea nearbitrară a conflictelor. Se face o încercare de a arăta că lectura lui Locke are sens nu numai atunci când încerci să înțelegi 1688-89, ci și atunci când în centrul atenției este 1989.]
- [21] Mihail-Radu Solcan. Vină și libertate: un comentariu la capitolul II din *Despre libertate*. În George Ene, editor, *Filosofia politică a lui John Stuart Mill*, pp. 223–259. Iași: Polirom, 2000. [Studiul este o încercare de a analiza pas cu pas arhitectura argumentului central din eseu lui Mill despre libertate. Bibliografia comentată care-l însoțește plasează această analiză în contextul dezbaterilor cu privire la natura argumentării lui Mill.]
- [22] Mihail-Radu Solcan. Hayek și ideea de democrație. În Adrian-Paul Iliescu, editor, *Filosofia socială a lui F.A.Hayek*, pp. 165–196. Iași:

Pollirom, 2001. [Studiul analizează ipostazele concepției lui Hayek despre democrație, în trei faze ale evoluției sale intelectuale. O atenție specială este acordată viziunii lui Hayek asupra reformei sistemului de instituții ale democrației moderne.]

- [23] Mihail-Radu Solcan. Complexitate, cunoaștere și instituții. În Marcel Bodea, editor, *Complexitatea*, pp. 123–149. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință, 2002. [Principalul scop al studiului este examinarea legăturii dintre complexitatea fenomenelor sociale și rolul cunoașterii în societate. În această lumină, sunt cercetate și limitele transplantării de instituții dintr-o societate în altă societate.]
- [24] Mihail-Radu Solcan. Instituțiile și teoria formală a acțiunii. În Adrian Miroiu, editor, *Instituții în tranziție*, pp. 17–54. București: Punct, 2002. [Principalul scop al studiului este identificarea conceptelor și instrumentelor analitice provenite din știința economică utilizabile în analiza instituțională. Sunt distinse patru tipuri de abordări inspirate de știința economică: (1) o abordare care utilizează conceptele de bun public și de cost al tranzacțiilor; (2) o abordare care folosește doar conceptul de bun public; (3) o abordare centrată pe ideea de cost al tranzacțiilor; (4) o abordare care respinge atât ideea de bun public, cât și pe cea de cost al tranzacțiilor.]
- [25] Mihail-Radu Solcan. Vechiul și noul instituționalism: o analiză comparativă. În Adrian-Paul Iliescu, editor, *Mentalități și instituții*, pp. 339–359. București: Ars Docendi, 2002. [Studiul investighează liniile de forță ale contrastului dintre vechiul instituționalism, ostil concepțiilor economice neoclasice, și noul instituționalism, văzut ca o extindere a programului de cercetare neoclastic.]

Editarea în volum a dezbaterilor unui colocviu cu participare internațională

- [1] Mihail-Radu Solcan, editor. *Colloquim on Contemporary Topics in Philosophy of Science, Logic and Cognitive Science*: București, 1998. Universitatea din București. Publicat sub forma unui număr al revistei *Krisis*, iulie 1998. [Lucrările grupate în acest volum au constituit baza pentru discuțiile de la Colocviul organizat de către mine, în 1997, la Predeal. Titlul contribuției mele este „Philosophical Problems of the Computer Representation of Knowledge“ (pp. 109-116).]

Antologii și culegeri documentare

- [1] Adrian-Paul Iliescu și Mihail-Radu Solcan, editori. *Limitele puterii*. București: ALL, 1994. [Aceasta este o antologie de filosofie politică focalizată pe tema limitelor puterii. Observațiile mele pe această temă sunt sintetizate în „Jocul puterii și al libertății” (*Ibidem*, pp.175-180).].
- [2] Mihail-Radu Solcan, editor. *Filosofia analitică*. București: Academia de Studii Social-Politice — Universitatea din București, 1982. [Lucrarea este o antologie de filosofie analitică. Părțile principale ale volumului au drept teme: (1) conceptul de analiză; (2) pozitivismul logic și filosofia limbajelor ideale; (3) filosofia post-pozitivistă; (4) filosofia socială analitică. Fiecare parte conține o introducere care trece în revistă principalele direcții ale evoluției filosofiei analitice în orizontul temei respective. Extrasele sunt din autori precum Jaakko Hintikka (pentru conceptul de analiză), Wittgenstein (atât din *Tractatus*, cât și din *Investigations*), Łukasiewicz, Austin, Quine (din *Word and Object*). Partea de filosofie socială pune accentul pe contribuția lui John Rawls la dezvoltarea unei teorii a dreptății.].
- [3] Mihail-Radu Solcan, editor. *Impactul social al biologiei*. București: Academia de Studii Social-Politice, 1983. [Volumul reunește prezentări documentare și traduceri pe patru mari teme: apariția vieții, evoluția omului, implicațiile biologiei în viața socială și cadrul conceptual al biologiei. Între altele, sunt prezentate concepțiile lui Manfred Eigen și Peter Schuster despre evoluția moleculară, Philip Liberman și Edmund Crelin despre vorbirea omului de Neanderthal, E. Wilson sau Mary Midgley despre gene. Este făcută o prezentare amplă a manualului de filosofia biologiei al lui Michael Ruse. Studiul introductiv este realizat de Nicolae Lotreanu și Mihail-Radu Solcan.].
- [4] Mihail-Radu Solcan, editor. *Dezbateri pe marginea problemei corp-minte*. București: Academia de Studii Social-Politice, 1984. [Volumul este o introducere documentară în problema corp-minte. Ea pledează în favoarea unei distincții între problema corp-minte și problema raportului materie-spirit (pe atunci considerată oficial drept „problema fundamentală” a filosofiei). Partea cea mai amplă a documentarului este centrată pe vederile lui Popper și Eccles. Partea a doua este dedicată fizicalismului. Partea a treia este o introducere în opera unor autori influenți, precum Ryle, Smart sau Quine. Partea finală explorează impactul inteligenței artificiale asupra dezbaterii, precum și cercetările dedicate capacității gorilelor de a învăța un limbaj.].

- [5] Mihail-Radu Solcan, editor. *Conceptul de mecanism economic și diversele sisteme economice*. București: Academia de Studii Social-Politice, 1985. [Acest documentar a fost o parte a „servituților“ profesionale din acea vreme. Mi-a oferit însă posibilitatea de a descoperi analiza economică favorabilă pieței libere. Volumul conține prezentări sintetice ale unor studii favorabile atât pieței, cât și economiei planificate. El mai include, de asemenea, rezumate ale viziunilor lui Coase și Williamson despre firmă, ale lui Mancur Olson despre ascensiunea și declinul națiunilor, ale lui Montias despre sistemele economice. Există și elemente de antologie, cu incursiuni în microeconomie, teoria jocurilor (Schotter și Schwödiauer) și teoria informației (Marschack și Redner).].
- [6] Mihail-Radu Solcan, editor. *Problema raționalității în gândirea filosofică și științifică actuală*. București: Academia de Studii Social-Politice, 1985. [Aceasta este o introducere documentară în dezbateră despre raționalitate. Ea pune accentul, în prima parte, pe aspectele de ordin cultural ale rațiunii și raționalității. A doua parte este o introducere în raționalitatea acțiunii (cu prezentări sintetice ale punctelor de vedere ale unor economiști precum Shackle sau Axelrod). Aspectele filosofice ale problemei raționalității sunt surprinse într-o mică antologie cuprins în volum (cu extrase din Popper, Feyerabend, Agassi și alții). Există, de asemenea, o amplă prezentare a argumentelor din faimoasa carte a lui Douglas Hofstadter *Gödel, Escher, Bach*, pe care am putea-o înscrie printre încercările de clarificare a ideii de rațiune artificială.].

Recenzii și materiale documentare

- [1] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a cărții lui Michel Wieviorka *L'Etat, le patronat et les consommateurs*. *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 305, 1978.
- [2] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a cărții lui Perry Anderson *Sur le marxisme occidental*. *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 309, 1978.
- [3] Mihail-Radu Solcan. Lumea managementului în schimbare. *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 345, 1980. Prezentarea documentară a unor articole semnate de către Peter F. Drucker, Theodore Levitt, Herbert A. Simon și alții.

- [4] Mihail-Radu Solcan. Opinii despre raportul între structuri sociale – politică – religie islamică (cu referire specială la Iran). *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 350, 1980. Sinteză documentară a unor articole semnate de Paule Vieille, James A. Bill și alții.
- [5] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a articolului lui Roger Gottlieb “marxism and the three forms of social primacy”. *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 345, 1980.
- [6] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a articolului lui Thomas Tymoczko "The four-color problem and its philosophical significance". *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 353, 1980.
- [7] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a cărții lui Leszek Kołakowski *Main Currents of Marxism*. *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 337, 1980.
- [8] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a cărții *Toward a Human World Order*. *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 344, 1980.
- [9] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a cărții lui Wolfgang Stegmüller *Hauptströmungen der Gegenwartsphilosophie*, vol.II. *Buletin informativ – Academia de Studii Social-Politice*, 1:91–133, 1981.
- [10] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a articolului lui Raymond Gumb “An explication of the notion of a consistent evolving theory”. *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 400, 1982.
- [11] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a cărții lui Adam Schaff *Stereotypen und das menschliche Handeln*. *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 395, 1982.
- [12] Mihail-Radu Solcan. Recenzie la cartea lui Wolfgang Stegmüller *Hauptströmungen der Gegenwartsphilosophie*, vol.II. *Revista de filosofie*, 29(4):410–411, 1982.
- [13] Mihail-Radu Solcan. Sartre despre libertate - prezentare documentară a contribuției lui Dagfinn Føllesdal la volumul Schilpp consacrat lui Sartre. *Buletin informativ – Academia de Studii Social-Politice*, 1:209–213, 1982.
- [14] Mihail-Radu Solcan. Recenzie la articolul lui Michał Tempczyk "categories and elementary particle physics". *Revista de filosofie*, 30(3):281–283, 1983.

- [15] Mihail-Radu Solcan. Recenzie la cartea lui Robert Nozick *Philosophical Explanations*. *Revista de filosofie*, 30(3):280, 1983.
- [16] Mihail-Radu Solcan. Prezentare documentară a cărții lui Julián Marías *España inteligible. Științe sociale și politice peste hotare–Direcții–Tendințe*, 1986.
- [17] Mihail-Radu Solcan. Articole despre James M. Buchanan și Bernard Mandeville. În Laurențiu Ștefan Scalat, editor, *Dicționarul scrierilor politice fundamentale*. București: Humanitas, 2000.

Traduceri (altele decât cele incluse în antologiile și materialele
documentare editate de către mine)

- [1] Samuel P. Huntington. *Viața politică americană* (traducere de Mihail-Radu Solcan). București: Humanitas, 1994.
- [2] Bertrand Russell. Despre denotare (traducere de Mihail-Radu Solcan). *Buletin informativ – Academia de Studii Social-Politice*, 1:49–71, 1981.
- [3] John Searle. Au mașinile de calcul mai multă minte decât noi? (traducere de Mihail-Radu Solcan). *Inex – Academia de Studii Social-Politice*, 401, 1982. Traducere după “The Myth of the Computer”, *The New York Review of Books* 29(7):3–8(1982).